

Handleiding Woonbase Financieel Economische component

Saskia Janssen, Reinder Lok

CBS Heerlen
CBS-weg 11
6412 EX Heerlen
Postbus 4481
6401 CZ Heerlen
+31 45 570 60 00
www.cbs.nl

projectnummer

11 juli 2022

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	De Woonbase versus de Financieel-economische component	4
1.2	Outline	5
2.	Welvaartscomponent	6
2.1	Nadere omschrijving Welvaartscomponent	6
2.2	Populatie Welvaart	6
2.3	Kenmerken Welvaart	6
3.	Woonlastencomponent	8
3.1	Nadere omschrijving Woonlastencomponent	8
3.2	Populatie Woonlasten	8
3.3	Kenmerken Woonlasten	9
4.	Suggesties voor verbetering	12

1. Inleiding

De financieel-economische component is onderdeel van de Woonbase en bevat gegevens over inkomen, vermogen, woonlasten en andere financieel-economische gegevens die relevant zijn voor woningmarktbeleid. Samen met de bestanden van de Woonbase kunnen hiermee betaalbaarheidsvraagstukken integraal worden onderzocht. De financieel-economische gegevens zijn opgeslagen in de volgende 5 bestanden:

- WoonbaseExtraKenmerkenBestand**HuishoudensWelvaart**JJJJV
- WoonbaseExtraKenmerkenBestand**WoonruimtenWelvaart**JJJJV
- WoonbaseExtraKenmerkenBestand**PersonenWelvaart**JJJJV
- WoonbaseExtraKenmerkenBestand**HuishoudensWoonlasten**JJJJV
- WoonbaseExtraKenmerkenBestand**WoonruimtenHuurbedragen**JJJJV

Bijzonderheden/opmerkingen:

- De bestanden van de financieel-economische component zijn koppelbaar aan de Woonbase bestanden op betreffende entiteit en jaar;
- De populatie van de financieel-economische component bestaat uit
  - Personen met inkomen die tot een particulier huishouden behoren op peilmoment,
  - Particuliere huishoudens met inkomen en
  - Woningen die bewoond worden door een particulier huishouden met inkomen (zie ook paragraaf 1.1);
- De financieel-economische component is nog in ontwikkeling. Het huidige bestand is voorlopig en zal op onderdelen worden verbeterd. Planning is om medio 2023 financieel-economische bestanden ten behoeve van de Woonbase 2018, 2019, 2020 en 2021 definitief te maken;
- Kenmerken uit de financieel-economische component zijn nog niet opgenomen in de populatiebestanden. Dit zal in de toekomst wel worden gedaan.

1.1 De Woonbase versus de Financieel-economische component

Alle personen, huishoudens en woonruimten in de financieel-economische component zijn ook opgenomen in de Woonbase, andersom is dit niet altijd het geval. In tabel 1 staat hoe de populatie in de financieel-economische component zich verhoudt tot de Woonbase-populatie. De welvaartsbestanden bevatten per Woonbasejaar twee peildatums (1 januari en 31 december). Verder bestaan de bestanden uit personen met inkomen die tot een particulier huishouden behoren op peilmoment, particuliere huishoudens met inkomen en woningen die bewoond worden door een particulier huishouden met inkomen. De aantallen van de 3 welvaartspopulaties zijn groen gearceerd in tabel 1. De woonlasten-bestanden bevatten per Woonbasejaar één peildatum (1 januari). De woonlasten zijn alleen vastgesteld op huishoudensniveau en de populatie is gelijk aan de welvaartspopulatie van huishoudens op 1 januari (zie tabel 1). Voor woonruimten is er nog een apart bestand met huurgegevens aangemaakt. Het gaat hier om woonruimten die (mogelijk) bewoond worden door huurders en bevat een subset van de welvaartspopulatie van bewoonde woonruimten. Zie hoofdstuk 3 voor verdere uitwerking.

Tabel 1. Populatie van de welvaartsbestanden 2018 en 2019

	Peildatum			
	1-1-2018	31-12-2018	1-1-2019	31-12-2019
Extra kenmerken bestand welvaart personen				
Niet in populatie: Institutionele bevolking	248.175	246.661	251.324	258.863
Niet in populatie: adm. ruis	29.579	13.973	19.369	13.024
Niet in populatie: Geen waargenomen inkomen	104.959	112.797	104.243	121.390
Welvaartspopulatie personen:	16.795.275	16.908.732	16.903.337	17.014.308
Totaal aantal personen op peildatum	17.177.988	17.282.163	17.278.273	17.407.585
Totaal aantal personen niet op peildatum	397.839	293.664	420.298	290.986
Totaal aantal personen in Woonbase jaarbestand	17.575.827	17.575.827	17.698.571	17.698.571
Extra kenmerken bestand welvaart huishouden	1-1-2018	31-12-2018	1-1-2019	31-12-2019
Niet in populatie: Institutionele bevolking	248.175	246.661	251.324	258.863
Niet in populatie: adm. Ruis+ geen inkomen	102.206	97.354	94.130	105.423
Welvaartspopulatie huishouden:	7.741.876	7.826.785	7.811.754	7.891.860
Totaal aantal huishoudens op peildatum	8.092.257	8.170.800	8.157.208	8.256.146
Totaal aantal huishoudens niet op peildatum	492.515	413.972	509.099	410.161
Totaal aantal huishoudens in Woonbase jaarbestand	8.584.772	8.584.772	8.666.307	8.666.307
Extra kenmerken bestand welvaart woonruimten	1-1-2018	31-12-2018	1-1-2019	31-12-2019
Niet in populatie: Institutionele +ruis+ geen inkomen	129.021	121.478	127.187	130.383
Welvaartspopulatie bewoonde woonruimten:	7.349.944	7.426.830	7.421.398	7.494.214
Totaal aantal bewoonde woonruimten op peildatum	7.478.965	7.548.308	7.548.585	7.624.597
Totaal aantal objecten niet bewoond of afwezig op peildatum	1.544.347	1.475.004	1.563.146	1.487.134
Totaal aantal woonruimten in Woonbase jaarbestand	9.023.312	9.023.312	9.111.731	9.111.731

1.2 Outline

In hoofdstuk **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** worden de welvaartsbestanden nader beschreven en in hoofdstuk 3 de woonlastenbestanden. In hoofdstuk 4 staan contactgegevens voor het stellen van vragen en het doorgeven van verbeterpunten.

2. Welvaartscomponent

2.1 Nadere omschrijving Welvaartscomponent

De component Welvaart bevat de inkomens- en vermogensgegevens op twee peilmomenten (1 januari en 31 december) in het betreffende jaar. Op 1 januari gaat het om inkomens- en vermogensgegevens over jaar T en op 31 december over jaar T+1. De opgenomen kenmerken zijn relevant in het kader van het woningmarktbeleid en zijn opgenomen voor de drie entiteiten (persoon, huishouden of woonruimte) indien relevant en/of mogelijk. De meeste kenmerken zijn opgenomen voor de entiteit huishoudens. Voor het vaststellen van de inkomens- en vermogensgegevens is uitgegaan van populatie van de entiteit zoals deze in de Woonbase is vastgesteld. Doordat is aangesloten bij de Woonbase-populatie zijn er kleine verschillen met de reguliere inkomens- en vermogensstatistiek.

Afhankelijk van de entiteit en peilmoment zijn voor de welvaart bestanden de volgende sleutels gebruikt:

- **Voor personen:** RINPERSOON, RINPERSOONS op peilmoment;
- **Voor huishoudens:** RINPERSOON, RINPERSOONS van de referentiepersoon van het huishouden op peilmoment;
- **Voor woonruimten:** RINOBJECTNUMMER, SOORTOBJECTNUMMER op peilmoment.

2.2 Populatie Welvaart

De bestanden van welvaart zijn 1-op-1 koppelbaar aan de Woonbase bestanden. Omdat niet alle eenheden uit de Woonbase zijn opgenomen (zie paragraaf 1.1) zijn de bestanden wel kleiner dan de Woonbase bestanden. In tabel 2 staan de aantallen per welvaarts populatie gepresenteerd.

Tabel 2. Populatie van de welvaart bestanden 2018 en 2019

	Peildatum			
	1-1-2018	31-12-2018	1-1-2019	31-12-2019
Welvaart populatie personen:	16.795.275	16.908.732	16.903.337	17.014.308
Welvaart populatie huishouden:	7.741.876	7.826.785	7.811.754	7.891.860
Welvaart populatie bewoonde woonruimten:	7.349.944	7.426.830	7.421.398	7.494.214

2.3 Kenmerken Welvaart

In de welvaartsbestanden zijn diverse inkomens- en vermogensgegevens opgenomen die relevant zijn voor het woningmarktbeleid. In tabel 3 staat welke kenmerken zijn opgenomen in de persoons-, huishoudens- en woningenbestanden. Gedetailleerde informatie over kenmerken is beschreven in de DSC-documentatie (op te vragen bij CBS Microdataservices: microdata@cbs.nl).

Tabel 3. Welvaartskenmerken die zijn opgenomen in de financieel-economische component

	Persoon	Huishouden	Woning
Beleidsgerelateerde kenmerken: bedragen			
Belastbaar inkomen	BELI	BELIH (=Σ)	BELIWONING (=Σ)
Besteedbaar inkomen excl. woning		VROMHH	VROMWONING (=Σ)
Vermogen voor huurtoeslag		VERMHH	
Beleidsgerelateerde kenmerken: categoriaal			
Aandachtsgroep huurtoeslag		AGHT	
Indeling inkomensafhankelijk huurbeleid		= AGIAH	AGIAH
Doelgroep toewijzing sociale huurwoning		AGTSH	
Welvaartskenmerken: percentielgroepen			
Percentielgroep welvaart		P100WELVAART	
Percentielgroep gestandaardiseerd inkomen		P100HGEST	
Percentielgroep besteedbaar inkomen		P100HBEST	
Percentielgroep vermogen		P100HVERM	
Welvaartskenmerken: bedragen			
Gestandaardiseerd inkomen		GESTINKH	
Besteedbaar inkomen		BESTINKH	BESTINKWONING (=Σ)
Vermogen		W1000VERH	W1000VERWONING (=Σ)
Betaalbudget		BETAALBUDGET	
Betaalreserve		BETAALRESERVE	
Welvaartskenmerken: categoriaal			
Indicator onder/boven sociaal minimum	= SOCKL	SOCKL	
Voornaamste inkomensbron		BBIHJ	
Woningbezit		EHALGR	
Sociaaleconomische categorie	SECJ		
Positie tov hoofdkostwinner	POSHHK		
Populatie IIV	= POPIIV	POPIIV	POPIIVWONING
Typering verschil huishoudenssamenstelling		VERSCHILIIV	

3. Woonlastencomponent

3.1 Nadere omschrijving Woonlastencomponent

De component Woonlasten bevat extra informatie over woonlasten van het huishouden op één peilmoment, 1 januari van het betreffende jaar. Naast maandelijkse woonlasten zijn ook gerelateerde financieel-economische gegevens opgenomen zoals de eigenwoningschuld/hypotheekschuld, het opgebouwde vermogen binnen spaar- en beleggingshypotheeken en diverse relevant geachte afleidingen waaronder de woonquotes. De woonlasten bestaan uit een gedetailleerde beschrijving van de maandelijkse vaste lasten voor huurders (o.a. kale huur, huurtoeslag enz.) en voor eigenaren (o.a. betaalde hypotheekrente, aflossing eigenwoningschuld, OZB. enz.) en de bijkomende woonlasten (o.a. gemeentelijke heffingen en kosten voor energie). Voor het vaststellen van de woonlasten is uitgegaan van de populatie zoals deze in de Woonbase is vastgesteld. De meeste woonlasten-gegevens zijn nieuw en nog niet opgenomen in andere registerbestanden. Naast een huishoudensbestand is er ook een bestand met informatie over de huurbedragen op woningniveau.

Afhankelijk van de entiteit en peilmoment zijn voor de welvaartsbestanden de volgende sleutels gebruikt:

- **Voor huishoudens:** RINPERSOON, RINPERSOONS van de referentiepersoon van het huishouden op peilmoment;
- **Voor woonruimten:** RINOBJECTNUMMER, SOORTOBJECTNUMMER op peilmoment.

3.2 Populatie Woonlasten

De bestanden van woonlasten zijn 1-op-1 koppelbaar aan de bestanden uit de welvaartscomponent. Echter voor het woonruimtebestand geldt dat alleen huurwoningen zijn meegenomen of woningen die mogelijk bewoond worden door een huurder. De huishoudenspopulatie van het woonlastenbestand komt dan ook exact overeen met die van de welvaartscomponent, de woonruimte-populatie met huurgegevens is een stuk kleiner. In tabel 4 staan de aantallen per woonlastenpopulatie gepresenteerd.

Tabel 4. Populatie van de woonlasten bestanden 2018 en 2019

	Peildatum			
	1-1-2018	31-12-2018	1-1-2019	31-12-2019
Woonlasten populatie huishouden:	7.741.876	nmb	7.811.754	nmb
Woonlasten populatie bewoonde huurwoningen:	3.020.715	nmb	3.052.416	nmb

De woonlasten-populatie bewoonde huurwoningen bevat ook bewoonde objecten waarvan het eigendomstype onbekend is (bijvoorbeeld doordat het om stand- of ligplaatsen gaat). Dit is gedaan omdat het potentieel om een huurwoning kan gaan en omdat een eventueel beschikbaar huurbedrag dan ook gekoppeld kan worden. Daarnaast zijn er ook woningen bij met als eigendomstype 'Eigendom'. Dit is mogelijk wanneer er naast de eigenaar ook een huurder in de woning woont. Daarnaast kan het een gevolg van administratieve fouten zijn. In een volgend onderzoeksproject moet dit nog nader onderzocht worden. In tabel 5 staan de aantallen naar eigendomstype van de woning. Voor analyse op woonruimte niveau wordt aangeraden om alleen de eigendomstype Corporatiehuurwoning en private huurwoning te selecteren (variabele typeeigenaar1Jan='V' or 'C').

Tabel 5. Populatie woonruimte huurbedragen naar eigendomstype van de woonruimte

	2018	2019
Bewoonde objecten met onbekend eigendomstype	56.084	53.938
Corporatiehuurwoning	2.141.283	2.146.267
Private huurwoning	732.185	762.393
Eigendom	91.163	89.818
Totaal	3.020.715	3.052.416

3.3 Kenmerken Woonlasten

In de Woonlastencomponent zijn de maandelijkse woonlasten opgenomen van huishoudens op 1 januari. Deze maandelijkse lasten bestaan uit vaste lasten van huurders en eigenaren en de bijkomende woonlasten. In tabel 6 staan de variabelen gepresenteerd die zijn opgenomen en het lastenschema waar nu van uit is gegaan. De kenmerken zijn bedragen in euro's per maand met 2 cijfers achter de komma. Voor de populatie 'particulier huishouden met inkomen exclusief studenten en woningen met 2 of meer huishoudens' is ernaar gestreefd om de gegevens compleet te maken. Gedetailleerde informatie over kenmerken is beschreven in de DSC-documentatie (op te vragen bij CBS Microdataservices: microdata@cbs.nl).

Tabel 6. Maandelijke woonlasten schema in Woonlastencomponent

Beschrijving:	Variabele naam
Totaal woonlasten (= 1+2+3)	MLTOTAAL
Vaste woonlasten eigenaren	
1.1. Bruto vaste woonlasten	MLEBRUTO
1.1.1. Bruto hypotheeklasten	MLEHYP
1.1.1.1. <i>Verplichte aflossingen</i>	MLEHYP AFL
1.1.1.2. <i>Verplichte inleg premies SEW/ KEW/ BEW</i>	MLEHYP INLEG
1.1.1.3. <i>Rente (incl. financieringskosten)</i>	MLEHYPRENTE
1.1.1.3.1 <i>Rente actuele woning</i>	MLEHYPRENTEHUIDIG
1.1.1.3.2 <i>Rente restschuld</i>	MLEHYPRENTEREST
1.1.1.3.3 <i>Financieringskosten</i>	MLEHYPRENTEFINKOST
1.1.2. Belastingen en heffingen	MLEBEZIT
1.1.2.1. <i>OZB Eigenaren (gemeente)</i>	MLEBEZITOZB
1.1.2.2. <i>Heffing gebouwd (waterschap)</i>	MLEBEZITWSGEB
1.1.2.3. <i>Betaalde erfpacht</i>	MLEBEZITERFPACHT
1.1.3. VVE, onderhoud en opstal	MLEBEHEER
1.1.3.1. <i>VVE bijdrage</i>	MLEBEHEERVVE
1.1.3.2. <i>Onderhoud (als geen VVE)</i>	MLEBEHEERONDH
1.1.3.3. <i>Premie opstalverzekering (als geen VVE)</i>	MLEBEHEEROPSTAL
1.2. Fiscaal effect eigen woning (-)	MLEAFTREK
1. Netto vaste woonlasten (eigenaar) (= 1.1 minus 1.2)	MLNETTO
Vaste woonlasten huurders	
2.1. Basishuur (Bruto vaste woonlasten)	MLHBRUTO
2.1.1. Kale huur	MLHKALEHUUR
2.1.2. Subsidiabele servicekosten	MLHSERVICE
2.2. Huurtoeslag (-)	MLHTOESLAG
2. Netto vaste woonlasten (huurder) (= 2.1 minus 2.2)	MLHNETTO
Bijkomende woonlasten	
3.1. Heffingen voor gebruikers	MLBGEBRUIK
3.1.1. <i>Afvalstoffenheffing (gemeente)</i>	MLBGEBRUIKAFVAL
3.1.2. <i>Rioolheffing (gemeente)</i>	MLBGEBRUIKRIOOL
3.1.3. <i>Zuiverings- of verontreinigingsheffing (waterschap)</i>	MLBGEBRUIKWSZUI
3.1.4. <i>Heffing ingezetenen (waterschap)</i>	MLBGEBRUIKWSING
3.2. Lasten nutsvoorzieningen	MLBNUTS
3.2.1. Lasten stroom	MLBNUTSSTROOM
3.2.1.1. <i>Vaste lasten stroom</i>	MLBNUTSSTROOMVAST
3.2.1.2. <i>Variabele lasten stroom</i>	MLBNUTSSTROOMVAR
3.2.1.3. <i>Energiebelasting en ODE stroom</i>	MLBNUTSSTROOMBEL
3.2.2. Lasten gas	MLBNUTSGAS
3.2.2.1. <i>Vaste lasten gas</i>	MLBNUTSGASVAST
3.2.2.2. <i>Variabele lasten gas</i>	MLBNUTSGASVAR
3.2.2.3. <i>Energiebelasting en ODE gas</i>	MLBNUTSGASBEL
3.2.3. Lasten collectieve verwarming	MLBNUTSCOL
3.2.4. Lasten water	MLBNUTSWATER
3.2.4.1. <i>Vaste lasten water (inclusief precariobelasting)</i>	MLBNUTSWATERVAST
3.2.4.2. <i>Variabele lasten water</i>	MLBNUTSWATERVAR
3.2.4.3. <i>Belasting op leidingwater</i>	MLBNUTSWATERBEL
3.2.5. Vermindering energiebelasting (-)	MLBNUTSHEFKORT
3. Bijkomende woonlasten (= 3.1 plus 3.2)	MLBTOTBIJ

Naast maandelijke woonlasten zijn ook gerelateerde financieel-economische gegevens opgenomen. Het gaat om variabelen die gerelateerd zijn aan de maandlasten, waaronder standgegevens, jaargegevens of coderingen. In tabel 7 zijn deze variabelen gepresenteerd. Gedetailleerde informatie over kenmerken is beschreven in de DSC-documentatie (op te vragen bij CBS Microdataservices: microdata@cbs.nl).

Tabel 7. Aanvullende woonlasten gegevens in de woonlastencomponent

Beschrijving:	Variabele naam
Aanvullende gegevens m.b.t. hypotheekschuld:	
Hypotheekschuld voor aftrek opgebouwd tegoed	HYPSCHULDFISCAAL
Spaartegoed spaarhypotheek	HYPSCHULDTEGOED
Netto hypotheekschuld	HYPSCHULDNETTO
Aantal leningdelen	AANTLD
Indicator 'minstens een leningdeel is annuitair'	ANNUITAIR
Bedrag bouwdepot op peildatum	HYPBOUWDEPOT
Hypotheek(deel) voor consumptieve doeleinden	HYPCONSUMPTIEF
Hypotheek(deel) van familie of eigen BV	HYPFAMBV
Ontvangen schenking t.b.v. eigen woning	ONTVSCHENKINGEW
Jaarverbruik absoluut:	
Gasverbruik in m ³ per jaar	M3GASJ
Elekverbruik per jaar	KWHELEKTRAJ
Waterverbruik in kuub per jaar	M3WATERJ
Codering en beschikbaarheid brondata:	
Codering waarneming versus manier van imputeren	CODEHUUR
Reden incomplete bijkomende woonlasten	CODEMLB
Afleidingen	
Woningbezit naar type verhuurder	CODEBEZIT
Netto huurquote	QUOTENETHUUR
Netto koopquote	QUOTENETEIG
Totale woonquote	QUOTETOTAAL

In het huurbedragenbestand op woningniveau zijn alleen de kenmerken 'kale huur', subsidiabele servicekosten en de codering waarneming versus manier van imputeren opgenomen.

4. Suggesties voor verbetering

Het CBS hoort graag van gebruikers hoe de Woonbase en de dienstverlening m.b.t de Woonbase verder verbeterd kan worden. Je kunt hiervoor mailen naar: woonbase@cbs.nl

(Neem voor praktische vragen over je project/ de data contact op via CBS Microdataservices: microdata@cbs.nl)